

Урокът след като затворим вратата

обучение на учители, участници
в десегрегационния процес от стр. 1

Организаторите на обучението - Ромска младежка организация, пета учебна година работят по програма - Десегрегация - Сливен и успешно интегрират в 11 масови училища в града 409 ромски деца от квартал "Надежда". Семинара е първият от поредицата специализирани обучения на учители от приемните училища, родители, координатори по проект "Заедно можем повече" финансиран от Ромски образователен фонд-Будапеща.

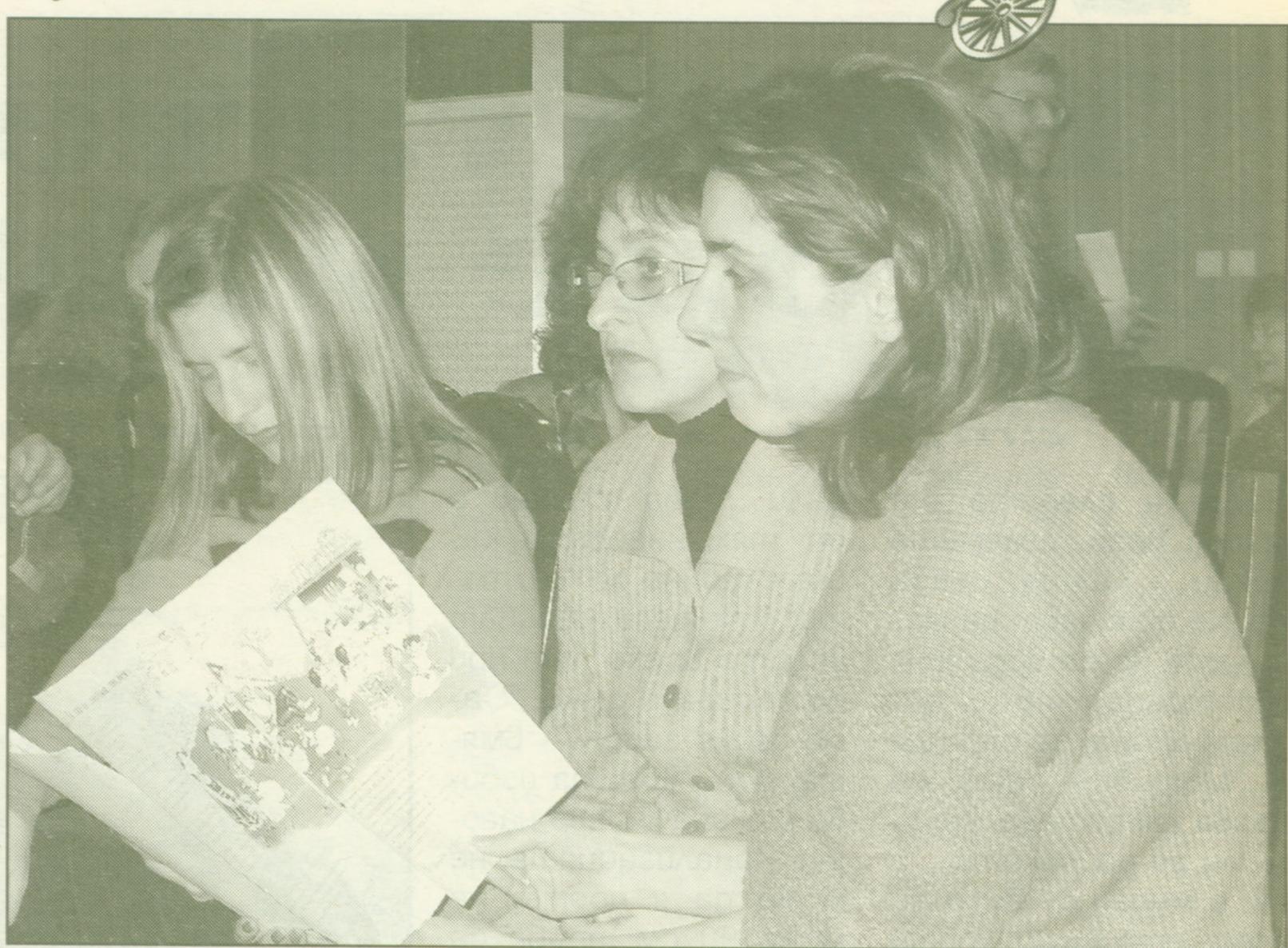
Първата лекция, изнесена от Васил Чапразов: "Ромите - древен народ с история, език и култура преди Христос" особено заинтригува учителите от СОУ "Константин Константинов" и НУ "Хаджи Димитър". Началните учители от външни училища, директорките им г-жа Желева, г-жа Аврамова, начални-

ка на РИО на МОН г-жа Драганова особено се вълнуваха при цитирането на изказването на Свами Даянанда - духовен водач на хиндуистите, че ромите са наследници на героите от Ведите, създадени пр.н.e., че корените на ромския език са в санскритския - мајка на индоевропейските езици; че Водачи на Женския бунт през 1918 г. са ромските жени, че първият многомашинник на България е текстилецът Сава Димитров, че...

Ситуативна игра - драматизация на десегрегационен сложен, бе следващата тема с лектор г-р Йосиф Нунев. Сливенските учители се разделиха на групи, като всяка от тях трябваше да открие грешките в предложени текстове на ученици от начален курс. Парадокси в учебното съдържание разсмяха малките роми от РМО - в един от текстовете в учебник по музика за

втори клас бе изписана сума, която на ромски означава секуален орган!!! Несъответствията, неподходящите текстове в някой от учебниците, породиха спорове в учителските групи. Дискусията продължи и по време на лекциите на доц. Нели Иванова, която говори за очакванията и реалностите в езиковото и литературното обучение в мултикултурна среда.

На следващия ден лекторите решиха, че предварителната програма на семинара трябва да претърпи корекции и предложиха на учителите ситуативна игра "Ако РМО затвори офиса, как ще продължи десегрегацията?". Участниците в обучението бяха разделени на няколко групи /представители на ЕС; Властиращи МОН, РИ на МОН, Община, Директори; учители; ромски родители. Градусът се повиши особено при представиците на група-

ма от ЕС, която представи програмата си на английски. Групата на ромските родители постави своите искания, учителите решиха, че трябва да пишат проект за десегрегация, а властта се оказа в предизборна ситуация и обещаваше всичко, което поискаха другите групи. След "драматичната" ситуативна игра се повдигнаха въпроси, касаещи пряката работа по десегрегационния проект. Отсъствията на децата, трудното им ограмотяване, невладеенето на български език, системната работа с родителите, липсата на подготвителни класове-проблеми не от днес, не от вчера, стоящи на дневен ред при всяка среща, дискусия, конференция, обучение.

Напразно ръководителите и лектори се опитаха да нормализират напежилата се вече обстановка, тъй като за решаването на тези проблеми би трябвало да има адекватна държавна политика с подхващаща финансировка от държавния бюджет. Румян Русинов-Зам.директор на европейския Ромски образователен фонд, който бе гост на семинара, също не успя да успокои "вълненията" на част от учителското съсловие, несъгласни с това, че въпросите им трябва

да бъдат задавани към институциите, занимаващи се с образование, а не към ромски те организации.

Въпреки това, семинара организиран от РМО бе полезен за всички тези, които искаха да научат нещо ново за ромите, като етнос, история, език, култура. За новите, стари методи на работа с учениците си, за особеностите на работата в междукултурна билингвална среда. За да подобряват нивото на образоваността на ромските деца, отношението им към другите и себе си, самочувствието им.

**Николай СТЕФАНОВ
Димитър ВАСИЛЕВ**

Премиера на "Бипунжарде" (Непознати)

Обществена дискусия на тема "Стига за ромите", организирана от Клуб "Декада" и Институт "Отворено общество" ще се проведе на 28 март от 15 часа

В София в хотел "България". Непосредствено след дискусията ще състои премиерата на филма "Непознатите" на режисьора Тосен Рамар. РИЦ/RIC

До пхерясънца

Вицепремиерът Емел Етем, председател на НССЕДВ, заяви пред НТВ, че бизнескоханаките на ДПС не могат да бъдат сървиени с вързките на други партии с фирми като ОРИОН и ОЛИМП. ДПС не трябва да се чувства виновна, че има контакти с хора, които имат бизнес.

Приключи следственото дело срещу гвамата роми, убили бившия шеф на РДВР Видин полк. Вълчо Вълчев. Срещу задържаните Константин Петров и Юлиан Маринов от Видин са повдигнати обвинения за убийство и грабеж.

Партийните обръчи от фирми са отклонили между 320 и 370 млн. лв. държавни средства през 2005 г. чрез обществените поръчки, съобщава в годишния си доклад Центърът за изследване на демокрацията (ЦИД). Източваният ДДС е средно между 600 млн. и 1,2 млрд. лв.

Учителите в България са отсъствали средно по 5 дни през първия срок. Това съобщи вицепремиерът и министър на образованието и науката Даниел Вълчев след среща с представители на асоциация "Родители".

Само 60 на сто от отпуснатите пари за възстановяване на щетите от бедствията пристигат в общините - съобщи кметът на Асен Красимир Тодоров на регионална среща среща за мерките срещу природните стихии. Останалите средства, според него, се кратат от строителните фирми и от посредници.

Гробище във Велинград се превърна в детска площадка

Насманени са да живеят живи хора

Старото гробище на кв. Чепино във Велинград се превърна в детска площадка, след като общината реши да използва гробището за терен върху който са поставени фургони за ромите пострадали от наводненията.

Децата ни през дена си играят по гробовете а вечер не смеят да излизат навън, каза пред репортер на В. "Дром променадар" Емил Гайтанов местен активист. Гледали сме хората как плачат, преживявали сме мъката им, навсякъде се носеше миризма от разлагашите се тела на по-

койници. Не можехме да се храним, особено през лятото миризмата която изважда от пропадналите гробове е нетърпима. Каражахме се с хората които правеха погребенията - вързахме мъртвците.

Много пъти сме молели кметовете да спрат погребенията тук, писали сме жалби и все не ни обръщаха внимание.

Преди осем години, община Възеле реши погребенията да се извършват в централните гробища. Имаше и такива които продължаваха да игват да погребват тук, но нашите хора правеха живи Верига и ги

връщаха. До скоро са извадили близки на покойници да отварят гробовете и взимат костите им да ги погребват в други гробища. Понеже няма място според общината където да поставят фургоните, изкопаха част от баира и с пръста са засипани гробовете и направиха площадка. Сега 18-те фургони са поставени върху гробове, а във фургоните живеят 60 души.

Гробищата съществува

откакто съществува

махалата, от

около 35 г. хората ги

погребваха до преди 8

години.

Христо ХРИСТОВ